

БІЗНЕС: РЕДАКЦІЙНА СТАТТЯ

Іван В. Нагорняк, магістр природничих наук, доктор філософії, відповідальний редактор розділу

Ведення приватної практики в умовах зони бойових дій

Іван В. Нагорняк

Приватний сектор [у воєнний час] може допомогти спрямувати все соціальне й економічне середовище до кращого, більш функціонального стану.¹

— Джеймс Робінсон
Професор

Вісімнадцять днів від початку повномасштабного російського вторгнення в Україну^{2,3} змусили нас терміново переосмислити підходи до організації приватної стоматологічної та щелепно-лицевої хірургічної практики. Воєнний час диктує зовсім інший, а подекуди й надзвичайно ризикований порядок денний.

З метою надання невідкладної стоматологічної та щелепно-лицевої хірургічної допомоги жителям міст і сіл, які не можуть або не бажають евакуюватися із зон бойових дій, окремі приватні практики продовжують працювати. Хоча вони не надають повного спектра послуг, їхня діяльність залишається високоефективною навіть за умов надання лише невідкладної допомоги. Так, упродовж перших 13 днів російсько-української війни в лютому-березні 2022 року в Києві працювали 16 приватних стоматологічних практик.⁴

Помолімося за наших підприємців. ... Кожне робоче місце [у воєнний час] є святим.⁵

— Олексій Гончаренко
Народний депутат України

До проблемних аспектів ведення приватної клініки в умовах бойових дій належать: (1) порушення ланцюгів постачання (Вілліамс, 2013)⁶ стоматологічних та щелепно-лицевих хірургічних матеріалів; (2) призупинення роботи зубних техніків або повне припинення їхньої діяльності через евакуацію чи відсутність матеріалів; (3) припинення роботи діагностичних центрів, результати яких є необхідними для встановлення діагнозу та контролю ефективності лікування; (4) труднощі (зростання вартості таксі та ризик для життя) для пацієнтів і персоналу під час доїзду до клініки; (5) суттєве скорочення кількості працівників клініки внаслідок можливої евакуації; (6) зменшення кількості виконуваних процедур унаслідок чинників, зазначених у пунктах 1, 2, 3 і 5; (7) необхідність спускатися до укриття у разі оголошення повітряної тривоги, що змушує переривати лікувальну процедуру; (8) травмування працівників; (9) істотне скорочення фінансових ресурсів унаслідок чинників, наведених у пунктах 1, 2, 3, 4, 6 тощо.

У деяких випадках увесь персонал клініки може бути евакуйований із робочого місця та населеного пункту. Безумовно, сучасні відеотехнології з функцією дистанційного керування через ноутбук або смартфон можуть допомогти контролювати стан інфраструктури приватної практики та забезпечити можливість виклику місцевої поліції у разі, якщо мародери

Магістр природничих наук, доктор філософії; головний лікар, приватний підприємець Нагорняк І. В., Київ, Україна.
Адреса для листування: Приватна практика (сертифікована система менеджменту відповідно до ISO 9001:2015 — Приватний підприємець Нагорняк І. В.), вул. Андрущенко, 6-Г, офіс 6, Київ, 01135, Україна.
Електронна пошта: ivan.nagorniak@gmail.com

Рекомендації щодо цитування статті:
Нагорняк І. В. Ведення приватної практики в умовах зони бойових дій. Журнал діагностики та лікування оральної та щелепно-лицевої патології. 2022;6(3):35–36.

Рукопис отримано 13 березня 2022 року.
Прийнято до друку 14 березня 2022 року.
Опубліковано онлайн 15 березня 2022 року.
<https://doi.org/10.23999/j.dtomp.2022.3.1>

© 2022 OMF Publishing LLC. Стаття опублікована у відкритому доступі відповідно до ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0).

проникнуть до вашого приміщення. Проте якщо це станеться, а поліція не матиме достатньо особового складу, щоб прибути до місця розташування вашого бізнесу, захист власного майна зі зброєю в руках може стати тим заходом, який зупинить мародерів від вчинення злочинних дій.

Іншим позитивним аспектом для власників практики, які продовжують працювати у приватному секторі навіть в умовах війни, є вдячність пацієнтів, яким було надано допомогу при гострому болю, щелепно-лицевій травмі, післяопераційних ускладненнях, а також різке зростання репутації саме цього медичного закладу в регіоні.

Вільямс (2013) наголошував, що для підприємств (тобто приватних клінік), які ризикують і виживають, довгострокові вигоди на ринку, що стрімко розширюється, можуть бути дуже значущими.⁶

Ведення бізнесу в умовах зон конфлікту докладно описано у праці Розенау та співавторів (2009).⁷ Автори дійшли висновку, що підприємницька діяльність сприяє «державотворенню», організації заходів безпеки, покращенню взаємовідносин із місцевими громадами та формуванню прийнятого рівня ризику для ведення бізнесу (передбачуване середовище є прийнятним навіть тоді, коли воно не є мирним).⁷ «Державотворення»⁷ та «підтримка сил оборони» можуть здійснюватися шляхом виплати заробітної плати, сплати податків і навіть створення нових робочих місць⁸ для тимчасово переміщених осіб.

Таким чином, кожен власник клініки самостійно вирішує, чи залишатися працювати у клініці та підтримувати діяльність практики у воєнний час. Залежно від ухваленого рішення бізнес може навіть розвиватися, власник може придбати дороге обладнання та зробити власний прямий (фінансовий переказ) або непрямий внесок (створення робочих місць, виплата заробітної плати та сплата податків) у підтримку національних Збройних Сил та економіки, що допоможе армії швидше здобути перемогу над окупантами та зміцнити економічний стан держави. Хоча безпека життя працівників є пріоритетом, окремі власники практик можуть залишатися працювати, враховуючи інтенсивність бойових дій та наявність систем протиракетної оборони у відповідному регіоні країни.

Приватний сектор створює добробут, сприяє соціально-економічному розвитку та робить внесок у запобігання конфліктам і їх урегулювання.⁸

— Дін К. Александер
Доцент кафедри внутрішньої безпеки Західного університету Іллінойсу, Іллінойс, США

Уряд зробить усе можливе, щоб допомогти регіонам адаптуватися до нових реалій [воєнного часу].⁹

— Олексій Резніков
Міністр оборони України

ЛІТЕРАТУРА (9)

1. Ведення бізнесу в зоні бойових дій [документ в Інтернеті]. 15 жовтня 2018 р. [цитовано 08 березня 2022 р.].
2. Фесенко І. І. Зупиніть війну! Європейці, домівки, дитячі садки, лікарні, університети та світова наука перебувають під ракетними ударами. Журнал діагностики та лікування патології ротової порожнини і щелепно-лицевої патології. 2022;6(2):32–4.
3. Вінсор М., Шапіро Е., Ель-Баваб Н., Перейра І., Якобо Х., Делізо М., Гатчінсон Б., Шалві К., Дарро К. Російсько-українські оновлення: Зеленський заявляє, що майже 13 000 російських військових загинули [документ в Інтернеті]. 13 березня 2022 р. [цитовано 13 березня 2022 р.].
4. Осадча Я. Де у Києві можна безкоштовно полікувати зуби: адреси стоматологічних клінік [українською мовою] [документ в Інтернеті]. 05 березня 2022 р. [цитовано 08 березня 2022 р.].
5. Найбільший страх Путіна! Гончаренко розповів, чому важливо працювати і коли закінчиться війна [українською мовою] [документ в Інтернеті]. 13 березня 2022 р. [цитовано 13 березня 2022 р.].
6. Вільямс Дж. Створення сталого бізнесу в зоні конфлікту [документ в Інтернеті]. 31 жовтня 2013 р. [цитовано 09 березня 2022 р.].
7. Розенау В., Чалк П., Макферсон Р., Паркер М., Лонг А. Ведення бізнесу в зонах конфлікту. У кн.: Розенау В., Чалк П., Макферсон Р., Паркер М., Лонг А. Корпорації та боротьба з повстанськими рухами. 1-ше видання. Санта-Моніка: RAND Corporation; 2009. С. 3–8.
8. Александер Д.К. Загрози та можливості ведення бізнесу в зонах конфлікту [документ в Інтернеті]. 08 травня 2013 р. [цитовано 10 березня 2022 р.].
9. Звернення Міністра оборони України Олексія Резнікова у 15-й день героїчного спротиву Українського народу [українською мовою] [документ в Інтернеті]. 10 березня 2022 р. [цитовано 10 березня 2022 р.].